

Financováno
Evropskou unií
NextGenerationEU

Národní
plán
obnovy

MSMT
MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Název projektu: Rozvoj kompetencí pro udržitelnou budoucnost na Slezské univerzitě v Opavě

Reg. č. projektu: NPO_SU_MSMT-2122/2024-5

Název projektu	Rozvoj kompetencí pro udržitelnou budoucnost na SU
Registrační číslo projektu	NPO_SU_MSMT-2122/2024-5

Přírodní prostředí a environmentální aspekty

Prezentace předmětu:
Podnikatelské prostředí

Vyučující:
Ing. Šárka Zapletalová, Ph.D.

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Struktura přednášky:

1. Úvod do problematiky
  2. Členění environmentálních aspektů
  3. Dopady a hodnocení environmentálních aspektů
  4. Právní rámec pro environmentální aspekty
  5. Environmentální aspekty a environmentální výkonnost
-

Přírodní podnikatelské prostředí

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Podnikatelské prostředí představuje soubor vlivů a faktorů, které ovlivňují podnikatelský subjekt.
  - Jedním ze složek podnikatelského prostředí je přírodní prostředí.
  - **Přírodní podnikatelské prostředí** se týká všech přírodních faktorů, které ovlivňují podnikání, včetně geografie, klimatu, přírodních zdrojů a ekologického prostředí.
  - Tyto faktory mohou představovat příležitosti i hrozby pro podnikatele a vyžadují zohlednění environmentálních aspektů.
-

Environmentální aspekty

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

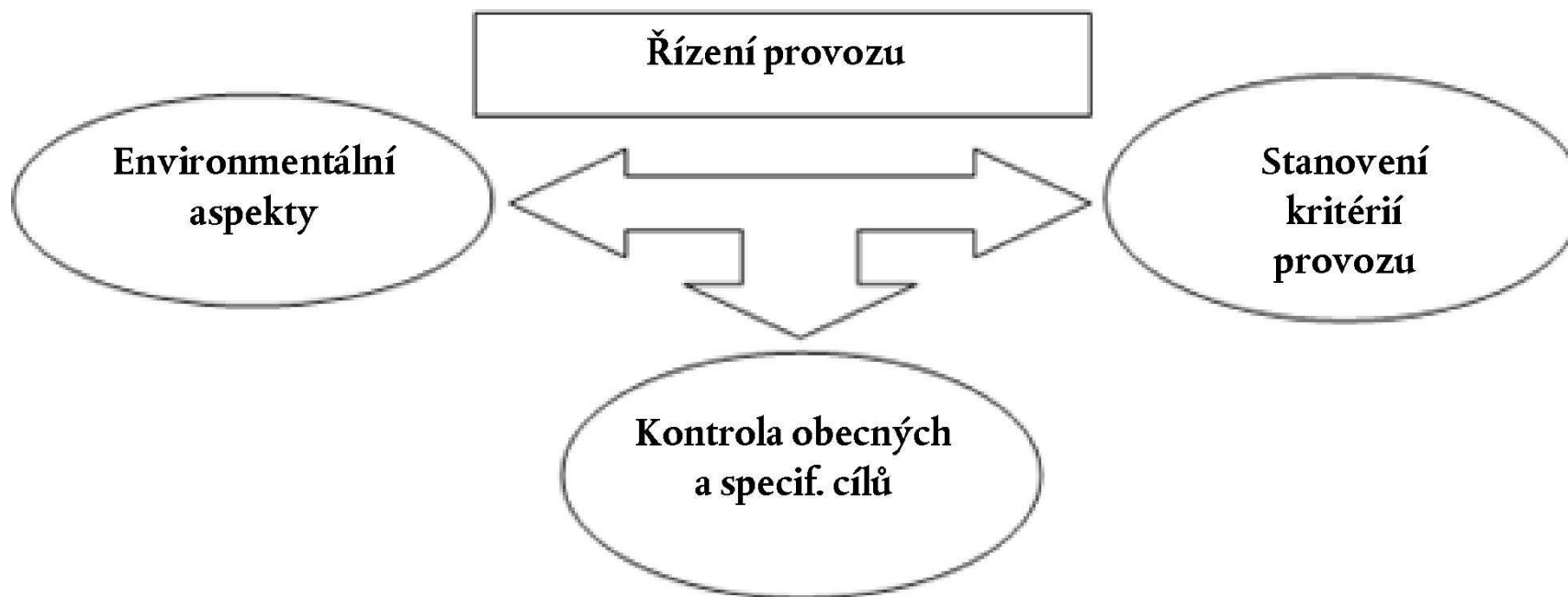
- Environmentální aspekty jsou prvky činností, produktů a služeb organizace, které mají nebo mohou mít dopad na životní prostředí.
  - Tyto aspekty hrají klíčovou roli při řízení environmentálních rizik a implementaci environmentálního managementu, například v rámci systémů řízení podle normy ISO 14001.
  - Environmentální aspekty jsou úzce spojeny se sociální a environmentální odpovědností podniku.
  - Environmentální aspekt může způsobit *environmentální dopad (dopady)*.
  - Významný environmentální aspekt je aspekt, který má nebo může mít jeden environmentální dopad nebo více významných environmentálních dopadů
-

Environmentální aspekty a management podniku

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Členění environmentálních aspektů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Environmentální aspekty jsou členěny z pohledu vlivu podniku na
    - přímé
    - nepřímé.

  - Environmentální aspekty jsou dále členěny z pohledu vlivu na životní prostředí na
    - pozitivní
    - negativní.
-

Přímé environmentální aspekty

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Jedná se o prvky činností, produktů a služeb, které jsou přímo spojené s činnostmi organizace a jsou pod její kontrolou. Patří zde:

- **Spotřeba zdrojů:**
    - Spotřeba energie (elektřina, plyn, fosilní paliva)
    - Spotřeba vody
    - Využívání nerostných surovin a jiných materiálů
  - **Emise a odpady:**
    - Emise skleníkových plynů (CO₂, CH₄)
    - Vypouštění odpadních vod
    - Produkce pevných odpadů (komunální, nebezpečné odpady)
  - **Znečištění ovzduší:**
    - Emise částic (PM10, PM2.5)
    - Chemické znečištění (NO_x, SO₂, VOC)
  - **Ovlivnění půdy a biodiverzity:**
    - Degradace půdy
    - Negativní dopady na místní ekosystémy
    - Úbytek biodiverzity (např. v důsledku kácení lesů)
-

Nepřímé environmentální aspekty

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Jedná se o prvky činností, produktů a služeb, které jsou výsledkem činností dodavatelů, zákazníků nebo partnerů, které organizace nemůže plně kontrolovat, ale může je ovlivnit. Patří zde:

- **Dodavatelské řetězce:**
    - Výroba a těžba surovin s vysokým environmentálním dopadem
    - Použití neobnovitelných zdrojů v dodavatelském řetězci
  - **Dopady produktů a služeb:**
    - Energetická náročnost a uhlíková stopa produktu během jeho životního cyklu
    - Vznik odpadů při používání nebo likvidaci produktu
  - **Dopravní a logistické procesy:**
    - Emise z přepravy materiálů nebo hotových produktů
    - Znečištění z dopravy
-

Pozitivní environmentální aspekty

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Pozitivní environmentální aspekty zahrnují aktivity a procesy podniku, které mají příznivý vliv na životní prostředí.

Příklady pozitivních environmentálních aspektů:

- **Obnovitelné zdroje energie**
    - Používání solární, větrné nebo vodní energie
  - **Snižování emisí**
    - Implementace technologií ke snížení uhlíkové stopy
    - Efektivní recyklace odpadů
  - **Zlepšování biodiverzity**
    - Vysazování stromů a zlepšení habitatu pro divokou přírodu
-

Negativní environmentální aspekty

Negativní environmentální aspekty jsou činnosti, procesy, produkty nebo služby organizace, které mají nepříznivý dopad na životní prostředí. Tyto aspekty mohou ovlivňovat ekosystémy, přírodní zdroje, klima a kvalitu života lidí. Identifikace a řízení těchto aspektů je klíčové pro minimalizaci negativních vlivů na životní prostředí.

Příklady negativních environmentálních aspektů:

- **Spotřeba přírodních zdrojů** (nadměrná spotřeba vody, těžba surovin způsobující degradaci půdy a ničení přírodních biotopů, zvýšená poptávka po neobnovitelných zdrojů)
  - **Emise do ovzduší** (produkce skleníkových plynů a znečišťujících látek, prachové částice v ovzduší)
  - **Produkce odpadu** (skladování nebezpečného nebo komunálních odpadu, znečištění vod toxickými látkami a těžkými kovy)
  - **Znečištění půdy a vod** (úniky chemikálií, olejů a pesticidů, nadměrné hnojení a používání pesticidů)
  - **Ztráta biodiverzity** (odlesňování, stavba infrastruktury)
  - **Hlukové a světelné znečištění** (hluk ovlivňující kvalitu života obyvatel i zvířat, nadměrné osvětlení)
  - **Klimatická změna** (globální oteplování, extrémní počasí)
-

Dopady negativních environmentálních aspektů

- **Ekosystémy:** Ztráta přirozených biotopů, ohrožení druhů, degradace půdy a znečištění vod
- **Lidské zdraví:** Zvýšený výskyt respiračních onemocnění, rakoviny, stresu a dalších zdravotních problémů.
- **Ekonomika:** Náklady na sanaci znečištěných oblastí, kompenzace za škody způsobené přírodními katastrofami, ztráta produktivity.
- **Globální změny:** Zrychlování klimatických změn a jejich dlouhodobé dopady.

Hodnocení environmentálních aspektů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

Hodnocení environmentálních aspektů se provádí s cílem určit, které environmentální aspekty jsou významné a vyžadují opatření.

K hodnocení se často používají kritéria, jako je:

- Míra dopadu na životní prostředí
  - Právní a regulační požadavky
  - Pravděpodobnost výskytu a jeho závažnost
  - Možnost kontroly nebo vlivu organizace
-

Právní rámec a standardy pro environmentální aspekty

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Environmentální aspekty se řeší v souladu s legislativou (např. zákon o ochraně životního prostředí) a mezinárodními standardy, jako je **ISO 14001: Environmentální management**.
  - **EMAS (Eco-Management and Audit Scheme):** Dobrovolný nástroj Evropské unie pro zlepšení environmentální výkonnosti.
  - Organizace by měly systematicky identifikovat a řídit své environmentální aspekty, aby minimalizovaly negativní dopady a zlepšovaly svou environmentální výkonnost.
-

Právní rámec a standardy pro environmentální aspekty

SLEZSKÁ
UNIVERZITA
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- EMAS versus 14001 – certifikace ISO

Environmentální aspekty a environmentální výkonnost

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Environmentální výkonnost označuje měřitelné výsledky organizace v oblasti řízení jejích environmentálních aspektů. Jde o vyhodnocení, jak dobře organizace snižuje negativní dopady na životní prostředí a plní své cíle v oblasti udržitelnosti.

Klíčové ukazatele environmentální výkonnosti:

- Spotřeba zdrojů (snížení spotřeby energie na jednotku výroby, použití obnovitelných zdrojů energie)
  - Snižování emisí (množství emisí CO₂ na jednotku produkce, eliminace úniků škodlivých látek do ovzduší nebo vody)
  - Odpadové hospodářství (podíl recyklovaného odpadu, snížení celkového objemu odpadu)
  - Ochrana ekosystémů (rekultivace narušených oblastí, ochrana biodiverzity v místě provozu)
  - Soulad s legislativou (dodržování environmentálních zákonů a předpisů, certifikace ISO 14001 nebo EMAS)
-

Propojení environmentálních aspektů a environmentální výkonnosti

---

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

1. Identifikace environmentálních aspektů

Organizace nejprve identifikuje a posoudí své environmentální aspekty, aby určila, které z nich mají významný dopad na životní prostředí.

2. Stanovení cílů environmentální výkonnosti

Na základě významných aspektů si organizace stanoví cíle (např. snížení emisí CO₂ o 20 % do roku 2030).

3. Řízení a opatření

Implementují se opatření ke zlepšení výkonnosti (např. modernizace technologií, optimalizace spotřeby energií, zlepšení odpadového hospodářství).

4. Měření a hodnocení výkonnosti

Pomocí ukazatelů (např. uhlíková stopa, energetická náročnost) se pravidelně vyhodnocuje, zda organizace dosahuje stanovených cílů.

5. Neustálé zlepšování

Na základě výsledků měření se implementují další změny a organizace pokračuje ve snižování svého environmentálního dopadu.

Environmentální aspekty a udržitelnost podnikání

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- Integrace přírodního podnikatelského prostředí a environmentálních aspektů do strategie firem je nezbytná pro dosažení dlouhodobé udržitelnosti.
  - Společnosti, které proaktivně reagují na environmentální výzvy, mohou získat nejen ekonomické výhody, ale také přispět ke zlepšení životního prostředí a celkového blaha společnosti.
  - Environmentální aspekty jsou úzce spjaty s odpovědným přístupem k využívání přírodních zdrojů a snižováním negativních dopadů podnikání na životní prostředí.
-

Environmentální aspekty pro udržitelnost podnikání

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Udržitelný rozvoj:**
    - Podniky by měly zajistit dlouhodobou udržitelnost svých činností.
    - To zahrnuje efektivní využití zdrojů a minimalizaci odpadu.
  - **Environmentální legislativa:**
    - Dodržování zákonů a předpisů (např. limity emisí, ochrana vodních zdrojů).
    - Zvyšování požadavků na ekologické audity a certifikace (ISO 14001).
  - **Environmentální řízení a inovace:**
    - Zavádění ekologických výrobních procesů.
    - Investice do obnovitelných energií a cirkulární ekonomiky.
  - **Společenská odpovědnost firem (CSR):**
    - Integrace environmentálních cílů do strategie firmy.
    - Transparentnost a komunikace ekologických iniciativ vůči veřejnosti.
-

Výhody zohlednění environmentálních aspektů

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Snížení nákladů:**
    - Úspory energie a zdrojů.
    - Nižší náklady na likvidaci odpadu díky recyklaci.
  - **Konkurenční výhoda:**
    - Získání zákazníků, kteří preferují ekologické produkty.
    - Vylepšení reputace firmy.
  - **Minimalizace rizik:**
    - Vyhnutí se sankcím za nedodržování předpisů.
    - Předcházení škodám způsobeným změnou klimatu.
  - **Podpora inovací:**
    - Rozvoj ekologických produktů a služeb.
    - Vstup na nové trhy spojené s obnovitelnými zdroji a zelenými technologiemi.
-

Výzvy a omezení environmentálních aspektů v podnikání

**SLEZSKÁ
UNIVERZITA**
OBCHODNĚ PODNIKATELSKÁ
FAKULTA V KARVINĚ

- **Vysoké počáteční náklady:**
Investice do technologií a ekologických řešení mohou být nákladné.
  - **Nejasná regulace:**
Změny v environmentální legislativě mohou způsobit nejistotu.
  - **Omezené zdroje:**
Nedostatek znalostí a kvalifikovaného personálu v oblasti udržitelného rozvoje.
-